

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 4.— Núm. 151.— Diumenge 28 de Juny de 1903.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyen càrrechs pùblichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisiació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instància ls plets y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presti servir tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Mestres y pares

Nos queixem de l'ensenyansa pésima que reben los minyons, del nostre àtràs científich y de l'incultura general del poble, y com per insint, carreguem lo tant de culpa als governs y la responsabilitat que sòbra, als mestres de la mainada. Y questa mena de complot dels pares contra governants y professors, atribuïntlos l'exclusiva de l'ignorància general, és hora ja de que s'acabi, entrant los pares a formar part—y no en darrer lloc—del gremi de responsables. Los pares són co-autors del nostre àtràs.

No es això treure gens de responsabilitat—que la tenen molt grossa—a governs y mestres; però es just que tots los qu'ls han ajudat en aquesta tasca innoble, carreguin ab la part de culpa que'ls hi toca. Culpables són los governants que, després d'anys y pany de remendar l'il·lustració, lo progrés y altres endròminas, nos han deixat arribar al segle XX fets—com deia en Costa—una kàbila africana verdadera, ab un miantell fofó d'il·lustració falsa. Culpables són los mestres que, tenint medis pera corrègir bon tròs la dessidia y mala fe dels governs y la rutina y deixadesa dels pares no ho han fet; ben al revés, han explotat aquells defectes de pares y governants. Però la culpabilitat d'aquests no justifica, sinó que fa més grossa encara, la dels pares, deixats y rutinaris quan per tots canvis s'està atentant contra la cultura dels seus fills, puntals demà de la Patria.

Culpables són los pares, quan toleran de bon grat l'exploitació violenta de la memòria dels seus fills y la no educació de l'enteniment, deixant a n'aquest pera quan són grans, inculte, y la memòria anèmica y marcada. Aquest sistema d'educació, que a l'estrange ha passat a l'història, en aquí, pera vergonya nostra, és lo dominant, és lo que aplican tots los mestres—ab excepcions honrosas—sense qu'pare'n protesti d'una manera o altra, com si no fós això espatllera pera sempre l'ànima del noi, que pujarà ben esguerrada.

Culpables són los pares en no exigir la llengua catalana com a medi material d'ensenyansa pels seus fills. No es que deixin rebutjar lo castellà, alegimbi, ben al revés, lo francès: que per la seva posició geogràfica y les seves conveniencies futures, és fàcil y bò fer una Catalunya trilingüe. Però tolerar l'ensenyansa en llengua forastera qu'el noi ab freqüència no entén; tolerar que així los coneixements no arribin tan fàcilment a la seva pensa, ni las llissons morals fereixin tan vivament lo seu cor; violentarlos així, és falta gravissima que tots los mestres carregan a las exigencies ridícules dels pares, pera excusar la part de culpa que'ls toca, y de que, en definitiva, són culpables pares y mestres.

Culpables són los pares en tolerar pera los fills aquest barnís d'il·lustracions inútils, ab recitatius fòrmulistics, ab una cartera ben p'ena, ja'n sit, de llibres pessims, y'l cerell ben plè també d'un garbuix inservible. Y arriban los noys a grans armats, nous Quixots, ab cent corasas mal posadas y vellas y inútils, que fins los privan de caminar y fer via, avuy que tot vola.

Culpables són los pares, d'altres detalls de que'ls acusarà sens dubte la conciencia, si bé ho mediran sense que la responsabilitat de governs ineptes y mestres retrassat la seva. Es l'eterna qüestió entaulada entre'l pùblic degradat y los corruptors, sobre qui dels dos en definitiva té la culpa: s'ils dramàticas immorals o'l pùblic que'ls enriqueix, s'ils periòdichs acanallats que'ls lectors qu'ls manteneix, si'l mestre que explota y no educa o'l pares que no toleran y potser ho procuran.

Se busca sobre de qui té de caure la responsabilitat sincera, quan lo llògic y just és que se la parteixin.

Y aquesta responsabilitat és gravíssima per part dels pares de las classes mitja y alta, que envian sos fills, en general, a colègis lliures, en que'ls mestres són amos absoluts de sa casa, y no están subjectes, per part dels governs, a exigències absurdas; d'aquells pares que pagan bé l'educació de son fill y desciuden, no tan sols l'acció social contra'l governs, sino fins exigir del mestre que aquesta educació, com la moneda ab que pagan, sia de lley o fass'ls pès. Responsabilitat, més petita en gent humil y pobre, que té d'accptar, si us plau per fòrça, la migrada educació—bona o dolenta—que l'Estat fá la caritat de donarli en aquelles salotas brutas y foscas, que anomenan, per sarcasme sens dupte, *Escuelas Públicas*.

Excuses inacceptables que a la seva dessidia posan la generalitat dels pares, aviat, si a Déu plau, hi haurà ocasió de veure si van acompañadas del propòsit d'esmena. Quan, per bé de la Patria y de l'instrucció, emprenguin bons patricis l'obra redemptora de fer *Escoles*, veurèm si tothom ajuda en aquesta obra magna, la més gran y feconda—no hi ha que dubtarlo—de las obras patriòtiques d'aquest temps, y això que n'hi ha de ben grans y ben fecondas. L'*Escola Catalana* ha de salvar, en días no llunyans, la crisis social y ha d'arribar a bon port, ademés, la nau de la Patria.

J. BARDINA.

(De *La Veu de Catalunya*.)

La reforma administrativa y'l projecte d'en Maura

II

Tots estèm conformes en que'l desballestament municipal que patim se déu, en gran part, a la manera com estan constituits los Ajuntaments. No es lo poble qui hi porta allí los seus llegítims representants; són las collas polítiques plenes de passiòns y de concupiscencias las que en d'is d'eleccions se mouen y compran vots y cometren tota mena d'ilegalitats, pera arrebassarse las unes a las altres algunes situacions, mentres lo massa independent, la que no està subjecta a las exigències del caciquisme, passa indiferent o ab instintiva repugnacia pel devant dels colègis electorals. Un projecte, donchs, que vulga reformar en sentit radical l'administració local, ha d'atacar directa y primordialment aquest vici d'organisació, arrancant-ne totes las arrels, perquè mentres no quedí rastre, lo fruit maleit de que parlava en Maura, no desapareixerà ab tanta facilitat.

Sia per imposició dels seus companys de ministeri, sia per por, sia per lo que vulga, en Maura s'ha quedat a mitj camí, o, mellor encara, no ha passat de la tercera part d'aquest camí. En efecte: en los municipis, si s'aproba'l projecte... però deixem que parli'l mateix Maura que ell nos ho explicará mejor:

«.... En los futuros Ayuntamientos, segün esta ley, entrarán los concejales electivos que hoy entran, elegidos del mismo modo, por los mismos colegios, como si no hubiera pasado nada; sólo que un número igual á la mitad más uno de los electivos se añadirá de concejales nativos.... concejales nativos que serán, donde los haya y mientras los haya, las representaciones genuinas de todas las organizaciones sociales que existan en los Municipios; es decir, que aquellas Corporacions, Asociacions ó agrupacions patronals ú obreras, alternando entre unes y otras con igualdad absoluta, llevarán sus presidentes á ser concejales en los Ayuntamientos».

Com se veu, los Ajuntaments quedarán constituits segons lo projecte

per dues tercera parts de regidors elegits com avuy, y una tercera part de regidors natos, tres aquests últims, la meitat de las presidencies de las associacions mercantils, industrials y de cultura y l'altra meitat de las presidencies de las societats obreras. Queda, donchs, dintre dels Ajuntaments, imperant avassallador l'interès polítich, que's tradueix casi sempre en mira particular y egoista, sobre l'interès colletiu que d'una manera ben migrada pel número representarán los Presidents de las associacions patronals y obreras.

Y ara, reflexionem un moment. Volguer juntar aquests interessos opositats, antitètichs, que s'odian de tal mena que la mort de l'un és la vida de l'altre, és condemnarlos a continua y horrorosa lluita. Y lluita desigual, ahont per fòrça ha de quedar vensut l'interès colletiu, de migrada fòrça, adolescent, inhàbil pera batres com cal en lo torneig de l'opinió pública, després d'un sige d'imposta vagancia, vivint ignorat y arreconat en lo quart dels més endressos ahont lo portà la revolució jacobina.

Lo resultat que s'obtindrà d'arribar a aprobar lo projecte d'en Maura salta a la vista. Ab pochs anys n'hi haurà prou pera desacreditar l'organisiació gremial, únic aturador que's pot oposar al caciquisme d'avuy, perquè impotent aquella pera obrar y desenrotllar-se, no li quedarà altre remedey que deixar-se anular per l'empenta de las collas polítiques, o reduir son paper a una protesta passiva, que fóra fàcil resultés romàntica y fins enfadosa. Mestrestant, las fòrsas polítiques, los representants directes de tots aquests partits que des de principis del passat segle fan la felicitat d'Espanya, escamparián més y més son desenfrenat caciquisme, quina tasca, atropellada y impotent la miserabile representació de las fòrsas vivas del poble, haurà de facilitar la Comissió municipal que assumirà la funció executiva dels Ajuntaments y fóra per aquests lo que és la Comissió provincial pera las Diputacions.

No hi ha dubte: en Maura ha tingut por. L'home que havia preconisat la revolució desde'l poder, a l'arribar l'hora de portarla a terme s'ha sentit cobart. Ell prou ho ha vist y ho havia anunciat que en la resurrecció o reconstitució dels organismes naturals de la societat, ahont los individuos se juntan en classes y gremis, se trobava'l medi de desbaratar esa «casamata» del caciquisme y de la falsificació, en que consiste hoy nuestra organización municipal; él prou proclamava no fa gaire més d'un any, que tots los projectes de reforma de la lley municipal presentats, de la Restauració ensà, estavan influïts per un respecte supersticiós a tradicions erròneas que ni tan sols mostran lo prestigi de la velluria; mes no s'ha atrevit a afrontar la revolució, no ha gosat aixecar la veu en defensa dels organismes naturals de la societat, no ha tingut prou coratge pera rompre ab aquelles falsas tradicions desprestigiadas.

Ja s'haurán fixat los nostres llegidors en las paraules que més amunt hem copiat: ... «En los futuros Ayuntamientos, segün esta ley, entrarán los concejales electivos que hoy entran, elegidos del mismo modo, por los mismos colegios, como si no hubiera pasado nada; sólo que un número igual á la mitad más uno de los electivos se añadirá de concejales nativos.... concejales nativos que serán, donde los haya y mientras los haya, las representaciones genuinas de todas las organizaciones sociales que existan en los Municipios; es decir, que aquellas Corporacions, Asociacions ó agrupacions patronals ú obreras, alternando entre unes y otras con igualdad absoluta, llevarán sus presidentes á ser concejales en los Ayuntamientos».

Efectivament, no haurà passat res. Lo projecte no passarà de tal y la vida municipal quedarà ab los mateixos vics, ab los mateixos inconvenients d'ara. Perquè pensar que algunes de las reformas justas que's proposan en lo projecte, seràn acceptadas, és desconeixer als polítichs espanyols, que tenen de fa molt temps declarada guerra a mort a n'en Maura per dos motius: perquè'l odia y perquè'l

REGIONALISME (?) CARLÍ

La Junta carlista d'aquesta província organisa un meeting a Montblanch, peral diumenge passat, a fi de que hi lluis sas brillantissimas dotts oratoriàs l'ex-diputat D. Joan Vazquez de Mella.

Després de lo molt que han pregonat los carlistas, en la nostra terra sobretot y en aquesta darrera temporada, que son partit era'l verdader *Nelo* del regionalisme, semblava natural que la convocatoria d'aquell acte, feta per catalans y a catalans dirigida (als carlistas de la província), fós en la llengua de tots; mes com de això d'regionalista, com de senyor, se'n ha de venir de mena, la convocatoria vā ser feta en la *armoniosa*.

Ab motiu de la mateixa festa, lo nostre confrare *La Atalaya* vā fer eixir un número extraordinari dedicat al Sr. Mella, y entre munio de treballs tots escrits, per lo que's veu, al Camp o a la Conca, dels que fóra curiós parlarne, per cert, no més dos ho són en la pàrla de las nostres comarcas.

Y arribá l'acte y hi parlaren don Víctor J. Olesa, advocat y D. Joseph Gaya, estudiant de Teologia en aquest Seminari; y tant lo lletrat tortos com lo seminarista de Montblanch, van parlar a la concurrencia d'aquesta vila y dels pobles veïns, en la llengua que tant se presta a lluirse en actes semblants y a no ser entès dels oyents...

Mes tocà'l torn al Sr. Mella y vā fer en son discurs una hermosa apologia baix son especial punt de vista, de las llibertats regionals... y en un paràgraf que segons los diaris li valgué una ovació estrepitosa, abominà ab frase duríssima de l'imposició de la llengua castellana als catalans, als que va recomanar que sempre y cada dia més usessin la propia, de la que feu una hermosa apologia.

Que no hi pensava, lo famós orador, en l'affecte que a la nostra parla havian demostrat sos corregionalistes presents? Que no ho veia que si's regionalistes (!) carlins la desprecien. la parla catalana, y si ell, com se deya, parlava en nom del partit, venia d'allò més bé aquell concell. *«medice cura te ipsum.»*

Acompanyem en lo dolor de la bofetada als escriptors y oradors carlins indígenas.

Somhi, ab las auxiliarias

Passèm per alt lo cromull d'inconveniences, probadas hasta l'evidència, que'n dirigia l'*Herald* en lo número del dimars: no tothom ha d'estar sempre de bon humor, y prou ho ha purgat, prou, ab l'embestida que li dirigeix lo *Magisteri* d'aquesta setmana.

Varem quedar en que'n ocuparíam de las ventajas d'una escola única, graduada, sobre dues, o tres, o quatre que crearse pugui sense graduar.

Sembla natural, y tal succeeix en los demés organismes socials, que las orientacions pedagògicas responden sin sempre a las necessitats de cada temps; però desgraciadament lo mejor dels sistemes perquè se regeixen encara gran part de nostres escolas (lo simultani), se vé empleant; ab lleugeres intermitencias, ja més de nou seglest; y l'altre que fó joch ab aquest, en quant a son exclusiu empleo (lo n'útu), porta son origen de las primitives civilisacions indias!

Ara bé, se preguntarà: qui són responsables de tant llàstims atras? Los mestres? No. Los poders pùblics, que imprimeixen un caràcter d'uniformitat decadent a totes las escolas públiques del regne, y donan una organisiació de peu forsat a nostres classes escolars.

Però hi ha excepcions. Fá pochs anys hi hagué un ministre que inicià la sustitució d'eixa escola cristallisada (simultanea, mútua o mixta) per altra genuinament pedagògica, estableixent ja en tots los pobles avansats del món, l'escola graduada.

Solzament, que aquesta saludable melhora quedà reduida a las antigues escoles pràctiques, agregades a las Normals, y encara d'aquestas n'hi hagué que no pogueren fruir tan lleu transformació per desidia dels Ajuntaments respectius. Las nostres foren unas de tantas. No obstant, si bé no podian treballar ab los desembràs que suposa una graduada, tenian un auxiliar y feyan tot quan humanalement se podia pera qu'ls efectes fossin, en lo possible, semblants als d'aquestes escoles, y dels bons resultats de l'ensenyansa que allí donava ne són una bona mostra las dotzenas de minyons que d'allí han sortit pera ferse uns aprofitats mestres y molts altres que avuy se guanyen bé la vida ocupant honrosos llocs en fàbricas y tallers del Principat.

Mes avuy ni l'auxiliar los hi resta a las que foren escoles pràctiques.

Contra justicia y rahó los hi ha sigut arrebassat per qüestions políticas o conveniencies personals o per renuncias inexplicables.

Corrèmhi un vel per sobre d'això, y seguim parlant de las ventajas de las graduadas.

**

Hi ha que salvar al noi del *surmenage* escolar y al mestre de l'infrautiosa extenuació de sus energías. Y pera lograr abduas coses, és precis que las Corporacions encarregades de vetllar per la primera ensenyansa prenguin a son càrrec l'empresa de suplantar las actuals escoles, per escoles graduadas, ja que las primeras no responden ni poden respondre a las modernes exigencies pedagògicas.

Perque en ditas Escoles han d'estar clàsificats los noys, en dèu o dotze grups; y'l mestre, o s'ocupa ab un sol grup y'l demés quedan abandonats als *instructors*, o distribueix sa funció docent en dossis homeopàticas de cap efecte educatiu. (Dantón diu: cansat estich de passar ma vida en los banchs de l'escola).

Perque en las mateixas se fa impracticable aqueixa ensenyansa activa, viva y feonda, tan preconisada ayunt en dia.

Perque en elles és indispensable avuy l'ús dels premis y càstichs, proscrits en los temps que corrèm de tota bona disciplina, per considerar-se propis únicament pera excitar bastardas passiòns y rebaixar la dignitat humana.

Y, finalment, perque en aquestes escoles arcaicas, los procediments y formas d'ensenyansa unànimament recomanats per los més egregis pedagogos nacionals y extrangers—lo treball manual, l'intuició y la viva veu del mestre—se fan d'impossible aplicar, al menys d'una manera general.

Pel contrari, l'escola graduada té a son favor totas aquestes ventajas y cap inconvenient: lo mestre treballa sempre ab un grup homogeni, al que pot educar, instruir y ensenyar per si mateix, sense altre limitació que la del temps (las sis horas de classe).

Los noys, en constant coloqui ab lo mestre, reben una ensenyansa positiva, sólida y feoda, y no solzament aprenen las assignatures de l'escola, sino que aprenen a pensar, a sentir, a obrar, en una paraula, a viure; los auxiliars de las graduadas com tenen independencia y responsabilitat, estan en millors condicions d'esser útils a l'ensenyansa; los premis y càstichs no són necessaris com recursos d'educació moral, donchs estant lo mestre en continuo contacte ab tots los noys, pot habituals al cumpliment del deber pel deber, a la pràctica de la virtut per sols sa bondat, a considerar la satisfacció interior com únic premi y la ver-

ORNAMENTS D'IGLESIA

DE LA
ANTICA FÀBRICA
de SEDERIAS Y ALLER
de BRODATS
DE
Fills de Miquel Busí
BARCELONA

J. CABALLÉ Y GOYENECHE
TARRAGONA

Teléfono, 42

RAMBLA DE S. JUAN N° 48

Artística pera Salóns
en Bronzo
Bronzo-Or
Plata Santamaría
de la casa
H. y A. Santamaría
BARCELONA

ORFEBRERÍA RELIGIOSA

gonya de si mateixos com únic cas-tich; y, per últim, los treballs manuials, la viva veu del mestre y l'in-tuició, aqueixos poderosos recorts per despertar las intel·ligencies infan-tils a la vida de la realitat, puden aplicar-se a totas las assignatures, a tots los alumnes y en tot moment.

Vegí, donchs, l'*Heraldo*; quins beneficis ne frueix l'ensenyança a Tarragona de la divisió de les escoles superiors.

Mes, per si no està encara prou convensut, lo prop-vinent número acabarèm de reblar aquest clau.

La qüestió de l'alcohol

Rahó teniam d'aconsellar que's treballés pera fer veure al govern l'in-conveniència d'aumentar l'impost so-bre l'alcohol.

Lo Ministre d'Hisenda ha presentat ja a les Corts lo nou projecte de llei modificant l'impost. Segons aquest, s'imposan: 20 pessetas a l'aiguardent de vi, 25 a l'alcohol obtingut del vi y 50 a l'aiguardent o alcohol industrial, considerant com industrial lo que procedeix de la brisa de vi. Los anis-sats tindrán un recàrrec de 80 pes-setas.

Hi ha qui creu que l'esmentat pro-jecte no arribarà a ser llei, perquè és indubtable que perjudicaria forta-ment als exportadors de vi; però no-saltres no som tan optimistas, donchs famolench com aquesta de quartos lo Gobern y creyen que això li ha de produir forts ingressos, voldrà que passi endavant *cueste lo que cueste*.

Yo lo que'n sà temer més que dit pro-jecte sia aprobat, és la poca o gens d'oposició que's cultilles de vi hi tan, puig fins ara no sabèm que cap entitat agrícola n'haja protestat; y és estrany, perquè devant d'impo-sarlosi 25 pessetas sobre l'alcohol de vi; sembla s'haurian de bellugar molt en contra, com ho venian fent sem-pre que algún Ministre no més par-lava de tocar aquell article.

Tal volta la passivitat que demos-tran-los agricultors sigui deguda a que com ara'l vi obté preus ben ele-vats, no's preocupa aquell impost, perquè creuen que may més haurán de vendre's vins pera ser destinats a l'alambich. Però vindrà un any de cultilla plena y allavors serán los planys, planys que'l Gobern no es-coltarà perquè dirà que no han sigut fets en son degut temps.

Pot ser tambéls sà callar l'article 14 del projecte que diu: «Los alcohols y aiguardents que's cultilles desti-nin a l'encaixament y mellora dels vins, serán lliures de l'impost, sem-pre que's compleixin las condicions següents...» Y que las condicions que venen després són impràcticables, no hi ha dubte, y per lo tant és evident-ment il·lòria la facilitat que conce-deix dit article, donchs foran tantos los requisitos legals a cumplir, que pobres del pages que tractes de fer ús d'aquella facilitat, puig perdria més en temps y en oli que si comprés l'alcohol.

També a ne's exportadors de vi's hi volen *dorar la pildora*, perquè l'article 15 disposa: «que los exporta-dores de vinos destinados exclusiva-mente a la exportación, tendrán de-recho a una bonificació de 20 pese-tas por hectòlitro que empleen en el encabezamiento y mejora de los vi-

Pastillas Morelló

Comissions y Representacions

DE PRODUCTES NACIONALS Y EXTRANGERS

Centre d'Informació Comercial

que si ho haguessim fet nosaltres a n'aquestas horas potser ja hauríam hagut d'embrutar unes quantas resmes de paper se lat.

Llàstima que'l diari a qui aludim caigu en lo mateix defecte de que acusa als governants, a l'afegir ab tot l'apom:

«Aquesta ignorancia de dalt y abaiix és un perill y demostra la vitalitat d'Espanya que no ha desaparegut d'entre las nacions civilisadas.»

Seria curiós coneixer la fetxa en que hi entrà.

Sants de la setmana

Diumenge, 28 de Juny.—Sts. Lleó, el papa y Argemí mr.—Dilluns, 29.

—Ss. Pere y Pau aps.—Dimarts,

30.—La Conmemoració de St. Pau y st. Marsal.—Dimecres, 1 de Juliol.—

Sts. Galo b. y Aaron y sta. Elionor.

—Dijous, 2.—La Visitació de Nostra Senyora y sts. Procòs y Martínia mrs.

—Divendres, 3.—St. Trifon y comp.

mrs. y sta. Mustiola vg. y mr.—Dis-

apte, 4.—St. Laureá b. y mr. y'l

beato Gaspar de Bono cf.

Quaranta hores: Continúan a la Iglesia d'Oblatas y dimecres començaran a l'Iglesia de les Beatas de Sant Domingo.

NOVAS

Lo dels alcoholos

Novament s'ha posat sobre la taula aquest important assumptu que tant afecta a questa ciutat y comarca, ab motiu del projecte presentat a las Corts, per lo Sr. Rodríguez Samperio y que no té altre finalitat que convertir la producció d'alcoholos en article de forta renda pera l'Estat, sense preocuparse pera rès de que de portarse a la pràctica ocasionaria la completa ruïna dels exportadors devins y dels fabricants d'anissats.

No és estrany donchs que totes las corporacions econòmicas de Tarragona s'hagin preocupat de tant important questió, essent unànim lo criteri de que lo nou impost seria de gravíssimas conseqüències.

Mentre se redactan las exposicions en que's farán constar los grans perjudicis que l'esmentat projecte portaria, s'han expedit al Ministre d'Hisenda els següents telegramas y telefònemes:

Telefòmena del "Centre Industrial"

«Ministre Hacienda—Madrid
Centro Industrial alarmado por nuevo proyecto sobre alcoholos que anularia exportación vinos y fabricación aguardientes, ruega V. E. de more discusión proyecto abriendo información para oir reclamaciones interesados.—Presidente, Ferrelé.»

Telegrama de la "Càmara de Comers"

«Por motivos detallará esta Càmara en exposición remitiremos V. E. consideramos gravísimos perjuicios Nacion de aprobarse su anunciado proyecto ley de Alcoholos.—Presidente Càmara Comercio, Virgili.»

Telegrama de la "Càmara Agrícola"

«Esta Càmara Agrícola, examinado projecto impuesto alcoholos, acuerda dirigir V. E. enèrgica protesta por considerarlo ruinoso para producció vinícola, cuyos datos elevará exposició. —El Presidente, Fontana.»

La Càmara de Comers vā accordar además nomenar una comissió composta dels Srs. Vilà (D. Joan), Dalmau (D. Joan), Escofet (D. Antoni), Saugar y Orovió, pera que estudiïn detingudament l'assumpto d'alcoholos al govern.

També per sa part la Càmara Agrícola va designar als Srs. Fontana, Rull, March y Guasch, pera estudiar y redactar la correspondiente exposició y convidar a las demés Cambras Agrícolas de la província a una reunió que se celebrará en aquesta ciutat lo dia 12 del vinent Juliol pera tractar de la tant important questió d'alcoholos y estudiar los medis conduents pera obtenir que no arribi a realitzar-se aquell projecte.

Molt nos plau poguer consignar

aquestas mostras de activitat de las entitats econòmicas tarragoninas, y no cal que'n apressèm a significar que Lo Camp prestará incondicionalmen son concurs pera que no prospiri tant desbaratat projecte de lley.

Aquesta tarda, a dos quarts de sis, nostre distingit company N. Agustí Ferrer y Sandoval donarà una conferencia en l'Associació Catalanista d'aquesta ciutat, desenrotllant lo següent interessantissim tema: *Causas de la decadència de Tarragona, y únichs medis práctichs de contenirla.*

Tal vegada'l diumenge vinent podrà anunciarne un'altre que servirà també sobre un tema d'interès per la localitat.

Com ja indicarem, las esmentadas conferencies són públicas, en lo ben entès que l'Associació Catalanista quedará honrada ab qu'el major nombre de persones que no figurin en sa llista de socis, hi assisteixin.

Lo señor que ha enviat a *La Avanzada* l'article *Lo Projecte Artal*, no devia llegir lo que deyam fá quince días, y si ho vá llegar, demostra que no capteix, o que no vol entendre lo que escribiam.

Com ahir varem llegir *La Avanza-* da molt tart, quan ja teníam plè aquest número, l'autor de l'article ja farà'l favor d'esperar fins la setmana entrant.

La valenta associació catalanista «L'Escut Emporiat» de La Bisbal celebrarà demà un meeting de propaganda en lo que hi pendrà part, ademàs del President de l'Unió Catalanista, bon nombre de distingits apòstols de la nostra causa.

Ademàs, ab concurrencia d'una comisió de l'Ajuntament d'aquella vila y de la Junta de l'Unió Catalanista se portarà a cap l'acte solemne de descobrir las placas indicadoras de la Plassa de Mossèn Jacinto Verdaguer, lo poeta may prou plorat de Catalunya, y del carrer del Doctor Robert, lo patrici que defensá devant del Parlament espanyol las regeneradoras Bases de Manresa.

Agrahím moltissim l'atenció de la Junta Directiva de «L'Escut Emporiat» a l'invitarnos als esmentats actes patriòtichs, y en l'impossibilitat de assistirhi li pregèm hi fassin constar la nostra més ferma y coral adhesió.

Ab vcrdidera complacencia felicitèm a nostre estimat amich En Joan Llombart y Bargalló, virtuós prebey pàsost que acaba de guanyar lo títol de Doctor en aquesta Universitat Pontificia.

Es Mossèn Llombart persona que sap captarse las simpatias de tothom qui té la sòrt de tractarlo, per sa ilustració, per sus bellas qualitats morals, per son geni franch y agradable. Per això a la vegada que sentím grossa alegria pel triomf que acaba d'obtindre, és ab recausa qu'el veym allunyar del nostre còstat, pera anar a servir a Barcelona, la seva diòcesis.

Bé sib l'amich Llombart que arreu ahont vagi l'acompanyarà la nostra fidel amistat.

Camisas y corbatas alta novat. Camiseria de Pau Brú, Comte de Rius, 20.

Són dignas de tota lloansa, las bors que desde avuy s'exhibeixen en l'exposició del Colegi de Jesús y María.

Una vastíssima aula ha sigut convertida en hermós basar que atresora un sens fi de filigranas eixidas de las primorosas mans de las aprofitadas senyoretas alumnes de la santa casa. Com pensèm ocuparnos d'una manera detinguda d'aital exposició en lo primer número, nos absténem de donarne detalls: únicament fem constar, que'n complau veure sovintejar manifestacions per demés simpàticas y dignes d'aplaudiment, en un colegi que honra a la nostra ciutat, felicitant de pas a las reverendas mares religioas, a l'ensembs que a las alumnes y a sus famílias; a las unes per sa aplicació y a las altres per lo bon

acer, de confiar l'educació y instrucció de sus fillas a las virtuosas y ilustradas mares de Jesús y María.

Orfebreria religiosa y ornaments de iglesia. J. CABALLÉ GÖYENECHE.

S'acaba de constituir a Barcelona una nova Associació que pel seu objecte vé destinada a treballar per la cultura literaria de Catalunya. Se tracta de la «Societat catalana de bibliòfils», formada pels que, sentint afició als llibres ben presents, se proposan aplicarla principalment a la publicació de textes catalans ar- tichs inèdits, o d'una raresa tal que són casi insequibles. Es immens lo fondo literari català dels segles XIV, XV y XVI, que jau olvidat en los arxius públics y particulars d'Espanya, França, Inglaterra, Alemania y Italia; la diligència d'alguns bibliòfils entre'ls quals sobressurt la figura venerable d'en Marián Aguiló, no pogué donar l'abast a l'integració de verdaderas joyas dels segles de prosperitat de la literatura catalana a las modernes biblioteques. Aquesta era una falta indisculpable per un renai- xement com lo nostre, tan amat en sempre a la reivindicació de la llengua, tradicions y vida del poble català.

Lo que tenían totes las nacions ilustradas d'Europa y Amèrica y fins regions espanyolas de vida tan pobra com Andalusia y Estremadura, no ho tenia Catalunya per més de que'l seu renaixement literari ho reclama- va com una necessitat imperiosa.

Avuy, gràcies als esforços y sacri- fics d'alguns bons catalans, podrèn enorgullirnos ab aquesta nova associació.

Lo número de socis se limita a trenta dos, mes s'ha creat un còs adjunt, los que restranyent com a quota d'entrada 25 pessetas, adquirirán a preu de cost las obres que publiqui la societat. Es de creure que serán molts los qui voldrán ingressar en aquest còs, donchs fins-los serà ventajós des de'l punt de vista especula- tiu.

Las obres escollides pel Consell se publicarán ab tots los àvensos y refi- naments a que ha arribat l'art del llibre. Los primers que s'estamparán aquest any són las «Reglas d'Amor y parlament d'un home y una fembra», famós manuscrit del segle XIV que's troba a la Biblioteca Real de Madrid. Després seguirán altres obres origi- nals y traduccions clàssiques dels me- llors temps de la nostra llengua. També té la societat lo propòsit de publicar totes las obres del gran escriptor català, l'incomparable Ximenes, en sa majoria inèditas.

Lo Consell Directiu de l'esmentada societat lo forman en Pau Font de Rubinat, president; l'Antoni Rubió y Lluch, vispresident; l'Ignaci de Janer y de Milà de la Roca, tresorer; l'Alexandre de Riquer, comptador, y l'Ernest Moliné y Brasés, secretari: quin domicili, carrer de Casp, nú- mero 42 y 44, és lo de la nova societ- at.

Neurastenia. — Neurosteogeno Su- granes.

L'Associació Catalanista de Mont- blanch vá celebrar lo dimecres la primera d'una sèrie de vetllades que pera esbarjo dels socis y llurs famí- lias y difusió de las nostres idees té en projecte.

Diferents socis llegiren hermosas poesías, altres van cantar cansons ca- talanas, executant al piano, ab singular maestria algunas pessas la senyoreta I. Serret y algun soci: així com se llegiren per alguns discursos de propaganda dels nostres principis y d'apologia de la llengua catalana.

La concurrencia, formada de las més distinguidas famílias d'aquella vila, sortí complacudíssima de la festa.

Cansat de probar específichs sen- se cap resultat, l'únich que m'ha fet surtit espesíssim cabell a la calva més gran qu'el meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

Obran per inhalació dels agents antissèptichs, anti-catarrals y anti-aspiratius que's des- prenen mentres van desfent per la boca. Curan la TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, etc., etc.

Farmacia de l'autor, Porta de l'Angel, 21 y 23 Barcelona

Sixto Villalba.—TARRAGONA

SVENSKA LLODY

LINIA DE VAPORS DE LLLOYD SUECH DE GOTHEMBURG

SERVICE BI-MENSUAL ENTRE TARRAGONA Y LOS PORTOS ESCANDINAVIA

Lo vapor suech **Málaga**, sortirà lo dia 1 al 3 de Juliol, admètent, càrrega pera Marsella, Gotemburg, Copenhagen, Estocolm, Cristian, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrkping, Gefle, Sundsvall Stettin, Danzig, Koenigsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia.

Lo despatxarà sos agents Srs. Boada ger- mans.

Companyia Valenciana de Navegació

Línia regular de grans y ràpits vapors

ENTRE

Espanya, França è Italia

Vapors de la Companyia

Sagunt, Alcira, Játiva, Grau, Martos, Cabanil y Denia
Sortidas fixas y setmanals del port de Ta- rragona, directament pera **Marsella y Génova** los dimars de cada setmana esca- la quinzenal a **Liorna**.

Per Valencia, Alacant, Alme- ria, Málaga, Algeciras, Cadiz y Huelva los dijous de cada setmana.

Viatges extraordinaris a **Marsella y Niza**.

S'admet passatge y càrrega á nolis reduits, S'admet càrrega ab nolis seguit y coneixe- ment directe pera New-York, Nàpols, Baril Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galata, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, ab trasbordo á Génova.

Agent: D. Román Musolas

Carrer d'Apodaca, 38.—TARRAGONA.—Teléfono, núm. 3

Hotel TERMINUS

282, ARAGÓ, 282

davant del baluard del Passig de Gracia y aprop dels trams

BARCELONA

Gran confort y gust artístich en totes las dependencias

RESTAURANT Y COLMADO

a disposició dels viatgers que hagin de marxar o arribin en los trens que a cada moment paron al baixador.

Esmorsars, de 12 a 3 tarde, de 14 rals en amunt. Dinars, de 6 a 10 vespre desde 4 pessetas.

Gran Cafè de las SET PORTAS

Plassa d'Olózaga, núm. 10

TELÉFONO N.º 15

Llegítimes cervesas daneses

Pilsner y Nycarlsberg

(sense alcohol)

A pessetas 0'75 la botella

Se serveix a domicili

SI SENYOR

No hi ha cap confitura comparable a las tan anomenades pastilles ALONSO HERMANOS elaborades a Logroño de fa mes de 40 anys. Són eficacment recomenadas per son agradabil- sis paladar y excellents condicions nutritivas que las fan superiors a totes las imitacions.

Venda exclusiva: Ultramarins y comestibles de JOSEP CARDONA, Portalet, 1 y a Tarragona de las anomenades pastas italiani pera sopas, que's reben semanalment als estableciments Cardona, carrer del Portalet, n.º 1, Plassa de la Font, 51, y carrer de Apodaca, 27. Participem als consumidors de tan excellent pasta, que visitin lo depòsit que tenen los señors Cardona, en lo que hi trobaran un vari

Xarop de hipofosfits CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una escròfula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se precontinen per aquells cassos, vaig ensenyjar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient, ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Siloniz, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'Asplenio presentats à la meva clínica á causa d'affeccions genitales provinentes de la falta de fixesa de les viscera abdominals (Enteròptosis) lo Xarop Climent marca SALUD m'ha donat inmillorables resultats.—Dr. Gilbert, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo legitim Xarop Climent SALUD, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Ovi

Lecitina

Giol

(Lecitina de rovell d'ou)

Tónich. Reconstituyent

Antineurasténich

Horas de classe.—PINTURA.—Classe pera noys: De set à dos qu ar de uou del matí.

Classe pera senyoretas.—Dedos quarts de dues à les tres de la tarda.

DIBUJO.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Pera noys: De set à dos quarts de nou del vespre.

Gabinet y Clínica Dental

DE
A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NÚM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivas.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, emploamendas y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

MAQUINARIA

agrícola, industrial y vinícola

Compleix assortit en ferreteria

MARCELÍ VICENS

APODACA, 27, TARRAGONA

Unic representant en aquesta província de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructors d'arades y bogits pera ondas llaurades y demés màquines agrícoles.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

6 Redacció y Administració: Méndez Núñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
Fora..... 1 »
extranger..... 2 »
Número d'avui ..... 10 céts

Anunci a prèus reduts

EMULSIÓ NADAL

Única que conté'l 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá

Aprobada y recomenada per las Academias de Metges y Apotecaris

LA MELLOR:

LA MÉS AGRADABLE

Ayqua naf SERRA

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molts senyors meus: Haventse presentat à la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de gana y de fòrmas, vaig prescriurel lo Xarop Climent marca SALUD, y foren assonerrosos los resultats, donells en poch temps cobrá appetit y fòrmas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

En poc temps cobrá appetit y fòrmas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

Dr. Siloniz, Catedràtic de Barcelona.

Haventse presentat à la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de gana y de fòrmas, vaig prescriurel lo Xarop Climent marca SALUD, y foren assonerrosos los resultats, donells en poch temps cobrá appetit y fòrmas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

En poc temps cobrá appetit y fòrmas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

La Joya del Centre

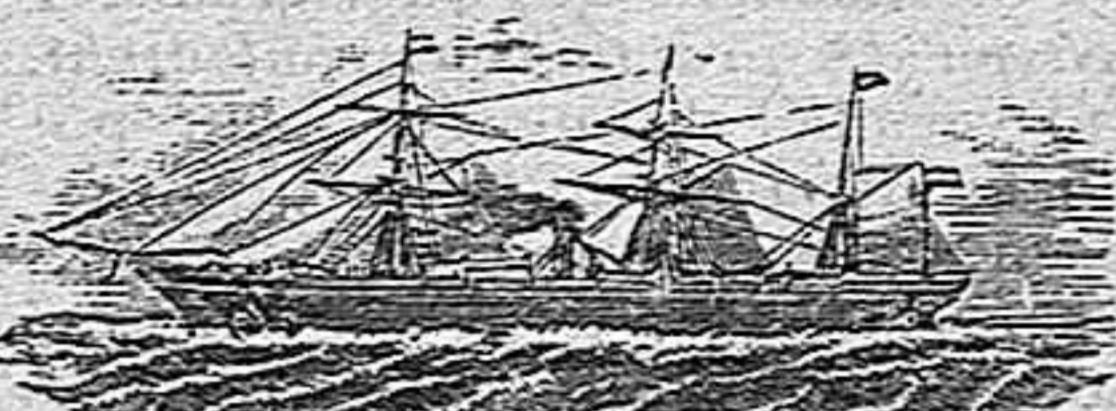
Establiment de begudas

DE
JOSEPH RIOLA

Tarragona.—22. RAMBLA DE SANT JOAN. 22.—Tarragona

Cervesa fresca Moritz, rebuda diariament de la fàbrica. Horxatas y xarops fins, nectars y demés begudas del temps. Dipòsit de gel.—Vins y licors de las més acreditadas marcas á preus econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Serveys de la Companyia Transatlàntica

Línia de Cuba y Méjico.—Lo dia 16 de Juliol sortirà de Biltao, lo 19 de Santander y'l 20 de Coruña, lo vapor Alfonso XIII, directament pera Habana y Veracruz. Adreça passatge y carrega pera Costafirme ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova-York, Cuba y Méjico.—Lo dia 26 de Juliol sortirà de Parceroa, lo 28 de Málaga y'l 30 de Cadiz lo vapor León XIII, directament pera Nova-York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distintos punts dels Estats Units, litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 13 de Malaga y'l 15 de Cadiz, lo vapor Manuel Calvo, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curacaví, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combinacions pera'l ferro-carril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich, pera qualis ports, admet passatge y carrega ab bitlets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carúpano, Trinitat, Guanabaro, ab trasbord a Curaçao.

Línia de Filipinas.—Lo dia 18 de Juliol sortirà de Barcelona, habent fet les escalas intermitges lo vapor Isla de Luzón, directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, China, Iapó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 2 Juliol sortirà de Barcelona, l'5 de Málaga y'l 7 de Cadiz, lo vapor Reina Maria Cristina directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canàries.—Lo 17 de Juliol sortirà de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant y'l 22 de Cadiz, lo vapor M. L. Villaverde, directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cadiz, Alacant y Valencia.

Línia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Juliol sortirà de Barcelona y el 30 de Cadiz, lo vapor San Francisco, pera Fernando Póo, ab escalas en Casablanca, Mazagán y altres ports de la Costa occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Línia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dilluns, dimecres y divendres. Sortidas de Tanger: dimarts, dijous y dissabtes. Per més informes dirigir's a son agent D. Emili Borrás.

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malalties del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforçant los debilitats. De venta en totes las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4, Barcelona.

Farmacia Plana
al costat de la antiga
CASA FIGUERAS
REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Compleix assortit de medicaments pera curacions antisèpticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aguas minero-medicinals
TARRAGONA

Academia Duarte
Carrer de la Palma, 2.—Tarragona
Se donan conferencies de tots los cursos de las Facultats de Dr. y Ciencias Sociales y Filosofía y Lletres, comprendent en aquesta darrera les seccions corresponents a les tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, començarà'l dia 1.er d'Octubre, com així ho disposa l'art. 3.er del Reglament.

S'admeten alumnes internos y externos.

L'Academia compta ab suficient nombre de professors titulars pera cada secció.

Pera informes al Director D. Francesc Duarte, advocat, beneficiat de la S. I. Metropolitana.

CERVEZA
de primera calitat, se serveix á prèus reduïts en l'acreditat establiment

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39
Gran assortit de vins y licors de totas classes, marcas de primera y prèus econòmics.

Aquesta triple ayqua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la flor tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al prèu d'una pesseta.

A engrès importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra—Reus

A la menuda: Farmacia del Centro, Tarragona.—Demanar AYQUA NAF SERRA

Plaça de Prim, núm. 3, primer pis de las 9 del matí á las 5 de la tarda.

Lo Dr. J. Jordán
DENTISTA

Té l'honor d'offerir á sos nombrosos clients y al públic en general, lo Gabinet Odontològich que ab los millors avensos de la Odontologia moderna ha establert á

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.er (cantonada al carrer de Caspe, junt als teatres Tivoli y Novetats) y fentlos així mateix avinent que opera tots los dilluns á REUS en sa antigua clínica dental.

Plaça de Prim, núm. 3, primer pis de las 9 del matí á las 5 de la tarda.